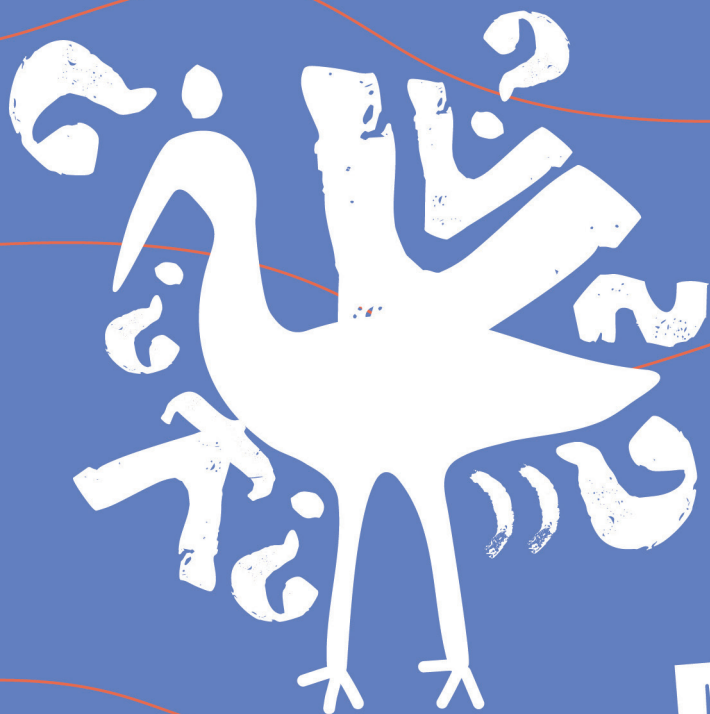
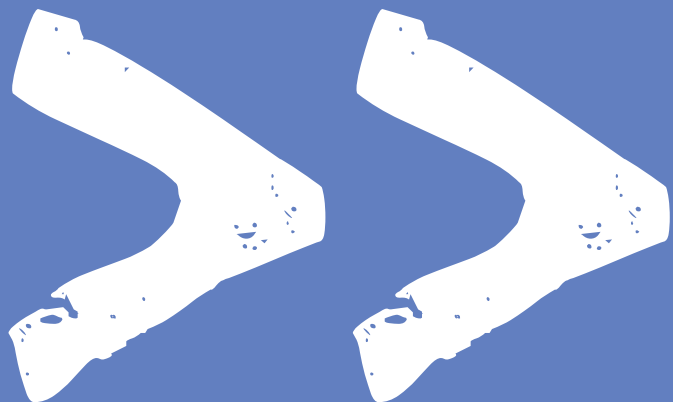

informator edukacyjny

Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie

EDUKACJA MUZEALNA W MUZEUM WSI LUBELSKIEJ

W czasach, gdy do naszych rąk trafiają co raz to inne nowinki technologiczne, rzeczywistość zmienia się w przyśpieszonym tempie. Przez to życie codzienne w całkiem niedawnych, ubiegłych latach wydaje się odległe, a w czasach sprzed kilku dekad często zupełnie niezrozumiałe. Edukatorzy muzealni przybliżają ten świat i pomagają go zrozumieć. W Muzeum Wsi Lubelskiej przez kontakt z zabytkami uczestnik zajęć może aktywnie doświadczyć dawnego życia wsi.

Nasze działania edukacyjne skierowane są do dzieci, młodzieży i dorosłych. Organizujemy lekcje muzealne, warsztaty rękodzielnicze, a także pokazy dawnych prac gospodarskich i spotkania z twórcami ludowymi.

**Uczymy szacunku
do tradycji,
pracy ludzkich rąk
i historii Lubelszczyzny.**

OPROWADZANIE Z PRZEWODNIKIEM

Grupę przekazujemy w ręce wykwalifikowanego przewodnika. Towarzyszy on uczestnikom ze swoją narracją przewodnicką podczas spaceru po terenie i zagłębia z nimi do wnętrza. Program zwiedzania obejmuje nie tylko sektory wiejskie, ale także miasteczko, świątynie i dwór ziemiański. Przekaz i trasa zwiedzania dostosowane są do wieku i możliwości uczestników.

Krok po kroku...>>> (:

JAK ZAMÓWIĆ ZAJĘCIA?

Rezerwacja usług przewodnickich, lekcji oraz warsztatów odbywa się w trzech obowiązkowych krokach:

• KROK 1:

Kontakt telefoniczny – Należy zadzwonić do Biura Obsługi Zwiedzających (od poniedziałku do piątku w godz. 7:00–14:30) pod nr 81 533 85 13 wewn. 20, aby wstępnie uzgodnić termin oraz rodzaj zajęć.

• KROK 2:

Formularz zamówienia – Po rozmowie należy wypełnić oficjalny formularz zamówienia zajęć dostępny na stronie internetowej Muzeum i przestać go najpóźniej na tydzień (7 dni) przed planowaną wizytą. Uwaga: Bez pisemnego zgłoszenia przez formularz grupy nie będą mogły zostać przyjęte.

• KROK 3:

Potwierdzenie – Rezerwacja staje się ważna dopiero w momencie, gdy Muzeum prześle oficjalne potwierdzenie na adres e-mail podany w zgłoszeniu.

LEGENDA

- grupa wiekowa/
klasy

- czas trwania zajęć

- okres kiedy
odbywają
się zajęcia

WIĘCEJ INFORMACJI:

INFORMACJE ORGANIZACYJNE

• **Zwiedzanie:** grupy zorganizowane wchodzić wyłącznie z przewodnikiem. Usługi te są świadczone w godzinach otwarcia Muzeum.

• **Wielkość grupy:** liczba osób przypadających na 1 przewodnika/edukatora nie może przekraczać 30 osób (łącznie z opiekunami). Większe wycieczki są dzielone na mniejsze podgrupy.

• **Dostosowanie i zmiany:** istnieje możliwość modyfikacji programu dla grup o szczególnych potrzebach (niepełnosprawności należy wskazać w formularzu). W przypadku nagłych sytuacji losowych i nieobecności prowadzącego, Muzeum zastrzega sobie prawo do zmiany tematu zajęć autorskich.

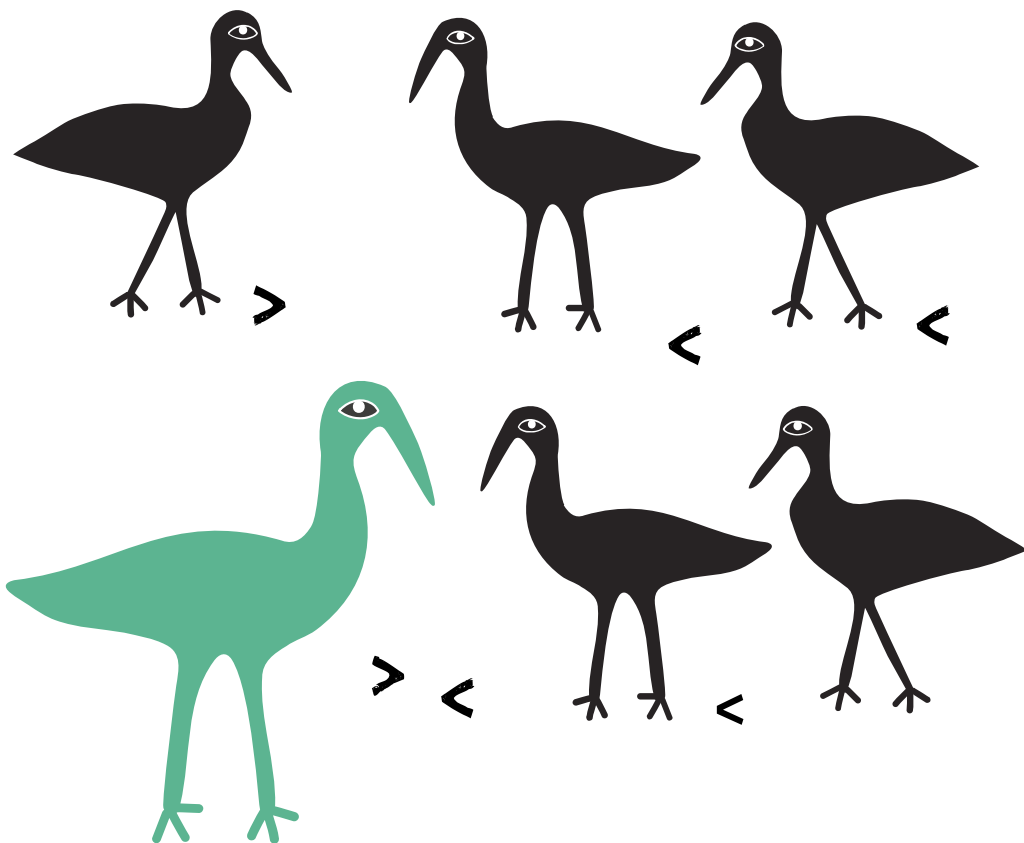
Ważne przed przyjazdem (Pogoda i Ubiór)

• **Przestrzeń:** skansen to aż 23 hektary na wolnym powietrzu. W chłodnych miesiącach (jesień-zima, wczesna wiosna) na życzenie wychowawcy zajęcia mogą odbywać się w ogrzewanych wnętrzach ekspozycyjnych z miejscami siedzącymi.

• **Ubiór i buty:** koniecznie dostosowane do aktualnej prognozy pogody. Obowiązkowe jest wygodne, sportowe lub turystyczne obuwie – trasy to historyczne polne ścieżki oraz kamienne bruki.

• **Wózki i trudności ruchowe:** z uwagi na historyczne, nierówne nawierzchnie i wysokie progi w zabytkowych chałupach, poruszanie się wózkami dziecięcymi lub inwalidzkimi może być utrudnione.

**odkrywaj,
ucz się,
doświadczaj...>>>**

LEKCJE
MUZEALNE

klasy I-VIII

ok. 60 min

kwiecień-
październik

GINĄCE ZAWODY

Co w wiatraku robił król? Dlaczego kowal miał najwięcej pracy na wiosnę? Jak wygląda gliniana babcia dzisiejszej patelni? Odpowiedzi na te pytania poznacie w trakcie naszej lekcji muzealnej, poświęconej dawnym wiejskim zawodom pozarolniczym. Program obejmuje wiadomości dotyczące pracy w wiatraku, kuźni i w warsztacie garncarskim. Istnieje również możliwość zorganizowania zajęć poświęconych tkactwu, powroźnictwu i pszczelarstwu.

przedszkole

ok. 60 min

maj-
wrzesień

ZABAWKI MOICH PRADZIADKÓW

Jedna izba, wspólne postanie, lampa naftowa, łazienka... tej akurat brak. Tak zaczyna się opowieść o życiu wiejskiego malucha. Wielodzietna rodzina Piotra Tkaczyka i jego chatupa z Niemiec, w której toczy się lekcja, są bardzo obrazowym tłem do tej opowieści. A czym bawiono się i skąd czerpano inspiracje do zabaw? Na ile atrakcyjne były dawne wiejskie zabawki uczestnicy mogą przekonać się sami w trakcie zabawy z wykorzystaniem zabawek-rekwizytów. Zabawa ta stanowi drugą część zajęć.

od I klasy

ok. 60 min

maj-
wrzesień

CO JEST GRANE? ZABAWY PASTWISKOWE

Zajęcia, pozwalające zapoznać się naszym najmłodszym gościom z warunkami życia ich rówieśników sprzed stu lat. Tym razem uczestnicy wejdą w świat ich obowiązków i dowiedzą się, że już od najmłodszych lat chłopskie dzieci spędzały długie miesiące na pastwiskach. Jak organizowały sobie wtedy czas podczas pasienia zwierząt domowych? Jak radziły sobie w obliczu różnych wyzwań? W czasie zajęć uczestnicy zapoznają się, z łatwymi do samodzielnego zorganizowania, zabawami plenerowymi, zachęcającymi do integracji z rówieśnikami i przebywania na świeżym powietrzu.

Uwaga! Realizacja zajęć uzależniona jest od pogody. W przypadku deszczu będą one zamienione na inne zajęcia odpowiednie dla danej grupy wiekowej.

od VI klasy

ok. 60 min

styczeń-
listopad

W MIASTECZKOWYM ZAKŁADZIE FRYZJERSKIM

RZECZ O PRZEDWOJENNEJ URODZIE I HIGIENIE

Kanwą tych zajęć jest wnętrze miasteczkowego zakładu fryzjerskiego z lat 30. XX w. Tutaj uczestnicy dowiedzą się jak wyposażone było to miejsce, kto był właścicielem, kto klientelą i jakie usługi oferował fryzjer. Narzędzia - rekwizyty pozwalają wyobrazić sobie, strzyżenie, golenie czy układanie kunsztownych fryzur, które podziwiamy na archiwalnych zdjęciach. Innym wątkiem poruszonym podczas zajęć jest problem codziennej higieny osobistej na wsi w I połowie XX w. Szukamy odpowiedzi na pytania: na ile skuteczne było szare mydło, co to jest wszarz i czy kottun można było przegonić zakłębciem?

klasy 0 - III

ok. 60 min

kwiecień-
październik

OD ZIARENKA DO BOCHENKA

Nieograniczony dostęp do żywności, z którym mamy obecnie do czynienia w naszej części świata, nie sprzyja refleksji nad jego wartością. Zanim świadomość, jak ciężkim wysiłkiem okupiony był niegdyś pachnący świeży bochenek chleba na stole jak i to, że nierzadko go brakowało, a głód był zjawiskiem powszechnym. Proponowane zajęcia mają uświadomić uczestnikom jak ważna jest praca rolnika. Dzieci zapoznają się z kolejnymi etapami „drogi chleba”: zasiewem, zbiorem, młóceniem, mieleniem zboża na mąkę i wreszcie wypiekiem chleba. Odwiedzając pole, stodołę i wnętrze chaty, poznają narzędzia pracy rolniczej zgromadzone w tych zabytkowych wnętrzach.

Uwaga: lekcja narracyjna, prowadzona bez wypieku chleba.

klasy II - IV

ok. 60 min

październik

JAK TO ZE LNEM BYŁO?

Zajęcia oparte są na treści popularnej bajki Marii Konopnickiej pod tym samym tytułem. Uczniowie na początku zapoznają się z surowcem – z wiązką lnu. Potem wspólnie śledzą drogę obróbki. W trakcie dowiadują się, między innymi, kim była prząśniczka i co to jest wrzeciono oraz inne tradycyjne narzędzia wykorzystywane w procesie powstawania płótna, takie jak miedlica, cierlica i warsztat tkacki. Zajęcia kończą się prezentacją tradycyjnej odzieży lnianej.

klasy I - V

ok. 60 min

maj-
wrzesień

CO MA BARTNIK DO PSZCZELARZA

Wywodzące się od bartnictwa pszczelarstwo jest zawodem wykonywanym od bardzo dawna. O sposobach pozyskiwania miodu, zwyczajach pszczół i szacunku dla tych „bożych owadów” opowiada lekcja tocząca się przy pasiece w zagrodzie pszczelarza. Wykorzystywane podczas lekcji rekwizyty pozwalają wybranym uczestnikom wcielić się w jego rolę. Ze względów bezpieczeństwa ule nie są zasiedlone pszczołami. W drugiej części warsztatowej każdy z uczestników wykona małą woskową świeczkę.

klasy III - VI

ok. 60 min

maj-
październik

OD ŁUCZYWA DO ŻARÓWKI

Małe okna, długie zimowe wieczory, blask paleniska. Tak zaczyna się opowieść o tym jak radzili sobie dawniej ludzie z ciemnością w wiejskiej chałupie. W XIX-wiecznym wnętrzu izby uczestnicy zajęć dowiadują się czym był świecak, mogą przekonać się jak działa krzesiwo, a także poczuć zapach nafty rozchodzący się podczas zapalania lampy naftowej. Druga część zajęć przebiega w muzealnym miasteczku, w którym dzięki lokalnie wytwarzanej elektryczności ulice oświetlają lampy z żarówkami.

klasy 0 - III

ok. 60 min

styczeń-
listopad

SALON I IZBA

Zajęcia dedykowane młodszym dzieciom. Ich bohaterami są syn chłopa i syn ziemianina. Choć obydwaj chłopcy mieszkają na wsi, spędzają czas zupełnie inaczej. Opowiada o tym nie tylko nauczyciel muzealny, ale przede wszystkim dwa wnętrza zawarte w tytule lekcji. Dzieciom podczas zajęć towarzyszą rekwizyty, dzięki którym łatwiej jest zrozumieć jak wyglądały kiedyś codzienne czynności takie jak mycie, sprzątanie czy jedzenie. Część prezentowanych podczas lekcji zabytków i rekwizytów to dawne zabawki.

od IV klasy

ok. 60 min

15 - 30
listopad

ZABAWA ANDRZEJKOWA PRZY WRÓŻBACH

Warsztaty poświęcone tradycji andrzejkowej składają się z dwóch części. Pierwsza z nich to krótkie wprowadzenie do tematu, obejmujące przedstawienie późnojesiennych zwyczajów na wsi oraz samych „Andrzejek” wraz z ich historią, znaczeniem i przebiegiem. Druga część zajęć to praktyczne zabawy i wróżby, z wykorzystaniem dawnych przedmiotów codziennego użytku. Zajęcia odbywają się w niezwykłej atmosferze półmroku prawdziwej chłopskiej izby, która w trakcie zajęć wypełnia się zapachem topionego wosku.

od I klasy

ok. 60 min

3 tyg. przed
Wielkanocą

od I klasy

ok. 60 min

po 6 grudnia

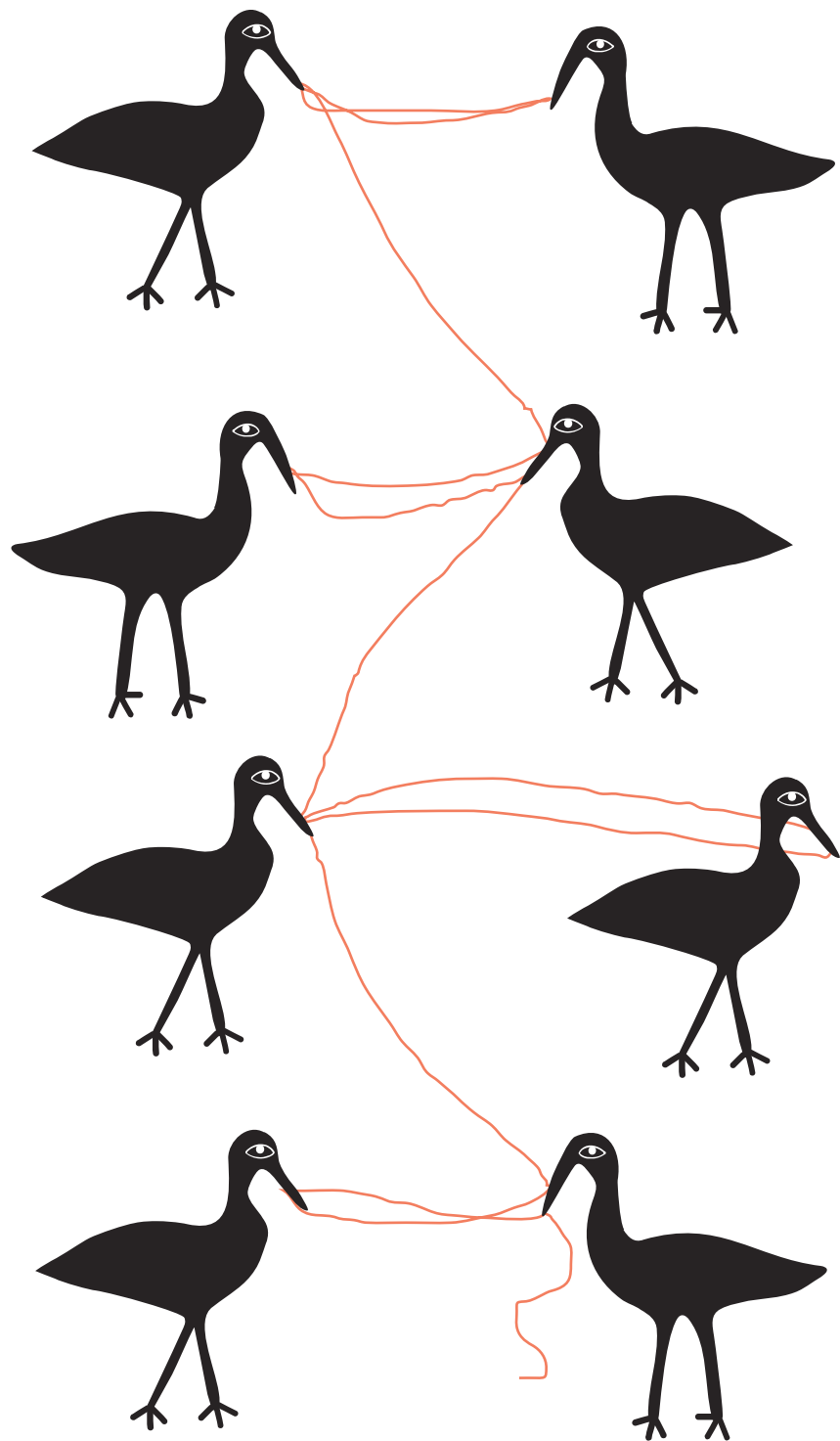
TRADYCJE WIELKANOCNE NA LUBELSZCZYNIE

Dzisiejszy przemysł marketingowy w okresie okołoswiątecznym wykorzystuje wiele symboli wywodzących się z tradycji ludowej. Nasza lekcja wyjaśnia genezę tych symboli i ich prawdziwe znaczenie. Zaczniemy od opowieści o przygotowaniach do świąt i zwyczajach wielkopostnych. Nie zabraknie pokazu wykonania tradycyjnej lubelskiej palmy czy pisanki, a także wypełnienia kosza wielkanocnego. Uczniowie dowiedzą się jak przebiegały obchody Niedzieli Wielkanocnej oraz Wielkiego Poniedziałku i że okresowi wielkanocnemu towarzyszyło kolędowanie. A wszystko w przestrzeni wiejskiej chaty, wzbogaconej już o wielkanocny wystrój.

ÓBRZĘDY I ZWYCZAJE ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

Jak wyglądały najradośniejsze w roku święta przed II wojną światową i jak przeżywali je najmłodszy? Nasze zajęcia opowiadają o rodowodzie popularnych elementów bożonarodzeniowych takich jak stół wigilijny, opłatek i „król” stojący w rogu wiejskiej chaty. Aby zobaczyć tradycyjnie udekorowaną choinkę odwiedzamy dwór ziemiański. Opowieści o zwyczajach kolędniczych towarzyszą maskary – rekwizyty. Zachęcamy do wspólnych przygotowań i kultywowania tradycji bożonarodzeniowych w gronie rodzinnym.

WARSZTATY

**rękodzieło>>
>>>>>działaj!**

od III klasy

ok. 90 min

cały rok

PAJĄK NIE KĄSA, TYLKO U POWAŁY PŁĄSA

Pająk to bardzo popularna w tradycji naszego regionu ozdoba, wieszana u stropu w izbach mieszkalnych. Funkcje pajaka wykraczają poza sferę dekoracyjną, pełnił on również rolę symboliczną. Na czym ona polegała – zdradzi prowadzący zajęcia. Uczestnicy, w części warsztatowej zajęć, samodzielnie wykonają proste pajaki kryształowe ze słomy i bibuły, które mogą stać się własnoręcznie wykonaną pamiątką z Muzeum, podarunkiem, lub na przykład ozdobą choinkową.

od I klasy

ok. 90 min

styczeń-
listopad

KWIATY Z BIBUŁY

Kwiaty z bibuły były powszechnym elementem w kulturze tradycyjnej. Wytwarzano je głównie z okazji świąt, a ich kolory nie były przypadkowe i miały znaczenie symboliczne. Zdobiono nimi kapliczki przydrożne i święte obrazy w domach. Uczestnicy zajęć zapoznają się z różnorodnością papierowych kwiatów, z ich historią i funkcją jaką pełniły. Dowiedzą się też, skąd czerpali inspiracje ich twórcy. Pierwsza, wprowadzająca część zajęć odbywa się w Chałupie z Żukowa, druga, praktyczna, w pracowni edukacyjnej.

od I klasy

ok. 75 min

styczeń-
listopad

BIŻUTERIA ODPUSTOWA

Sznury korali to jeden z elementów, najmocniej kojarzących się z tradycyjnym, odświeżonym damskim strojem. Nie wszystkie jednak kobiety było stać na te prawdziwe, najdroższe, lub nawet tańsze, szklane. Dla nich istniała wersja wykonywana z papieru. Tak! Zwinięte w specjalny sposób i sklejone kawałki kolorowego papieru również dzisiaj mogą stać się bardzo ciekawą ozdobą lub prezentem. Oprócz praktycznych zajęć z ich wykonywania, warsztatom towarzyszy również krótka prelekcja poświęcona roli biżuterii w wiejskiej społeczności.

od I klasy

ok. 90 min

po 6 grudnia

OZDOBY ŚWIĄTECZNE

Krótką historią choinki przedstawioną jest w salonie dworu ziemiańskiego, przy bożonarodzeniowym drzewku, udekorowanym autentycznymi, zabytkowymi ozdobami. Czy znajdą się wśród nich bombki? Jak wyglądały „gronka”, a jak „werbenki”? Co można było znaleźć w papierowych koszyczkach? Uczestnicy zajęć dowiadują się w jaki sposób i z czego wykonywano kiedyś ozdoby. Szyszka, korek, znalezione piórko, paperek po cukierku – wszystko mogło się przydać. W drugiej części zajęć uczestnicy wykonują własne ozdoby według tradycyjnych, przedwojennych wzorów. Rodzaj wykonywanych ozdób dostosowany będzie do grupy wiekowej uczestników.

od VI klasy

ok 90 min

przed
Wielkanocą

PISANKI W TECHNICIE WOSKOWEJ

Pisanki to jeden z najważniejszych symboli wielkanocnych. Uczestnicy zapoznają się z ich symboliką, znaczeniem kulturowym, oraz z jedną z popularnych technik ich tworzenia, czyli bati-kiem. Dowiedzą się również, jak pozyskiwano barwniki do jajek i jakie były tradycyjne motywy zdobnicze z Lubelszczyzny. Pierwsza, wprowadzająca część zajęć odbywa się w jednej z chałup z wystrojem świątecznym, druga, praktyczna, w pracowni edukacyjnej.

od I klasy

75 min

przed
Wielkanocą

PISANKI – WYDRAPYWANKI

Zajęcia poświęcone tradycji pisanek. Przedstawi-
my uczestnikom technikę wydrapywania wzorów.
Uczestnicy zapoznają się z symboliką jajek
i rodzajami pisanek wielkanocnych. Dowiedzą
się również, jak pozyskiwano barwniki do jajek
i jakie były tradycyjne motywy zdobnicze z Lubel-
szczyzny. Pierwsza, wprowadzająca część zajęć
odbywa się w jednej z chałup z wystrojem świą-
tecznym, druga, praktyczna, w pracowni eduka-
cyjnej.

Uwaga! Do wydrapywania uczestnicy używają ostrych narzędzi.

od IV klasy

ok. 60 min

po 6 grudnia

ZAPOMNIANY ŚWIAT „ŚWIATÓW”

Kolorowe, szklane bombki i inne, fabrycznie produkowane choinkowe ozdoby i zabawki prawie zupełnie wyparty tradycyjne, ręcznie wytwarzane dekoracje, łącznie z ich kulturową otoczką. Najbardziej chyba zapomnianym ich rodzajem są, wykonywane z opłatka, „światy”. Proponowane zajęcia mają za zadanie przywrócić świadomości ich istnienia i bogatej symboliki. Pierwsza, wprowadzająca część zajęć odbywa się w Chałupie z Żukowa, gdzie uczestnicy zapoznają się z dekoracjami świątecznymi oraz umiejscowieniem, sposobem mocowania oraz różnorodnością „światów”. Druga, praktyczna część ma miejsce w sali warsztatowej, gdzie uczestnicy wykonują swój własny „świat”.

od III klasy

ok. 60 min

styczeń-
listopad

ŁALKI – MOTANKI

W pierwszej części zajęć omawiane są aspekty dzieciństwa na wsi przed II wojną światową, z naciskiem na tradycyjne zabawki ludowe. Prezentowane są różne rodzaje dawnych lalek, od tych najprostszych zrobionych np. z tyżki, po fabryczne, celuloidowe. W drugiej części zajęć uczestnicy, pod kierunkiem nauczyciela, stworzą własne lalki motanki z użyciem szmatek. Dowiedzą się też o ich dawnej prastarej symbolice i znaczeniu.

Uwaga! Wymagana umiejętność wiązania supetków.

od III klasy

ok. 75 min

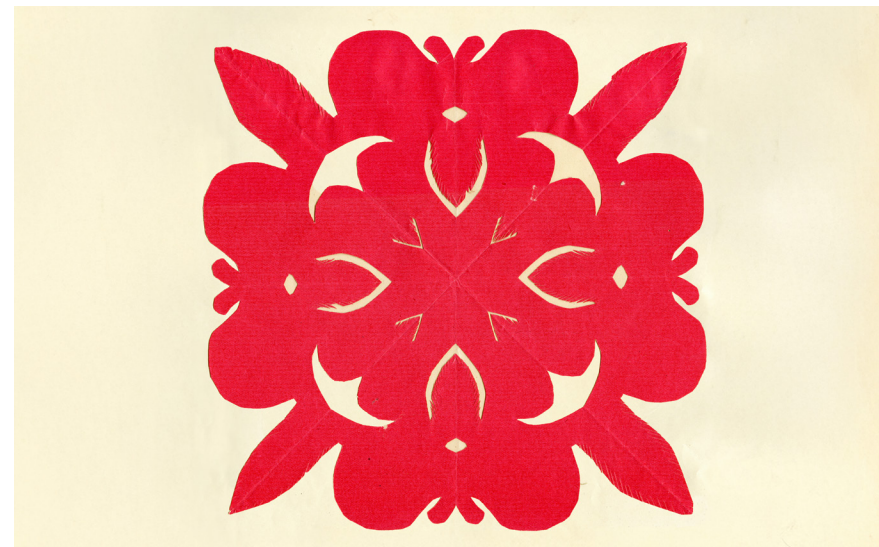

styczeń-
-listopad

SŁOMIANY ZAPĄŁ

Inspiracją do stworzenia tej lekcji jest fakt, że na wsi nic się nie marnowało. Strzecha, ściółka, naczynia zasobowe, dodatek do pożywienia dla zwierząt, miejsce do spania – wspólnie odkrywamy sposoby wykorzystania słomy. Będzie też chwila na zastanowienie się nad symboliką tego uniwersalnego surowca. W drugiej części, przebiegającej w sali warsztatowej, uczestnicy tworzą słomianą pamiątkową ozdobę.

Uwaga! Wymagana umiejętność wiązania supetków.

od III klasy

ok. 60 min

styczeń-
-listopad

PAPIER, NOŻYCE, WZOREK

Jak szybko stworzyć prostą ozdobę? Nie zawsze potrzebne są drogie materiały i żmudne godziny. Wystarczy starannie złożona kartka i ostre nożyczki. Naklejane dawniej na ściany i belki stropowe wiejskich wnętrz wycinanki mają swoją tradycję także na Lubelszczyźnie. W oparciu o zabytkowe wzory, przy użyciu szablonów, uczestnicy odrysowują i wycinają swoje prace.

od VI klasy

ok. 60 min

styczeń-
listopad

WPROWADZENIE W ŚWIAT IKON

„Wprowadzenie w świat ikon” to spotkanie, które przenosi uczestników w świat duchowości i sztuki wschodniego chrześcijaństwa. Podczas warsztatów uczestnicy odkryją znaczenie i symbolikę ikon, poznają ich miejsce w liturgii i życiu wiernych. Ważnym punktem zajęć jest wizyta w Cerkwi z Tarnoszyń, gdzie można zobaczyć oryginalne ikony w ich naturalnym – sakralnym – otoczeniu. Uczestnicy dowiedzą się, jak powstaje ikona – a następnie sami wykonają własny obrazek inspirowany ikoną św. Mikołaja, patrona podróżnych i opiekuna potrzebujących.

klasy I - III

ok. 60 min

początek
grudnia

SPOTKANIE ZE ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM

W grudniu zapraszamy na tradycyjne spotkanie ze św. Mikołajem. Dzieci uczestniczą w przedstawieniu, w którym pracownicy Muzeum zamieniają się w postaci z przedwojennej bajki. Druga część zajęć to spotkanie ze Św. Mikołajem. W śnieżne dni przyjeżdża on saniami, gdy śniegu brakuje – wozem i wręcza dzieciom podarunki.

Uwaga: Muzeum nie zapewnia dzieciom prezentów! Jeśli chcecie Państwo, by Mikołaj wręczył upominki, prosimy o podpisanie paczek imionami i nazwiskami dzieci oraz dostarczenie ich po uprzednim ustaleniu do naszego Muzeum.

od I klasy

ok. 120 min

dwa razy
w roku
maj/wrzesień

bez ograniczeń

ok. 60 min

cały rok

SKANSENADA

POZNAJEMY DZIEDZICTWO KULTUROWE REGIONU

Ten program edukacyjny, cieszy się ogromną popularnością od wielu lat. Odbывается się dwa razy w roku: w maju i we wrześniu. Na specjalnie przygotowanych stanowiskach prezentowane są przez pracowników i rzemieślników dawne zajęcia z wykorzystaniem tradycyjnych narzędzi i technologii.

W ramach programu zostały opracowane specjalne trasy, z których każda składa się z pięciu stanowisk. Spotkania odbywają się w dwóch turach: porannej (8:40-11:05) lub popołudniowej (12:00-14:25). Każda grupa jest prowadzona przez przewodnika, który uzupełnia pokazy narracją przewodnicką.

INNE SPOJRZENIE

Specjalnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku stworzyliśmy alternatywną formę zwiedzania. Kika naszych obiektów zostało doposażonych w rekwizyty do poznania dotykowego. Są wśród nich: mapa muzeum, modele odlane z brązu, drewniane makiety zagród, modele 3D umożliwiające poznanie rozkładu wnętrza, a także rekwizyty – przedmioty codziennego użytku. Przemierzając teren Muzeum pokonujemy odległości poruszając się po różnych nawierzchniach. Po drodze mijamy różne płoty, mechanizmy studni służące do czerpania wody, podcienie i zręby ścian. To wszystko w zasięgu ręki. Dzięki hodowanym w Muzeum roślinom i zwierzętom jest możliwość poznania dźwięków i zapachów dawnej wsi.

SKANSENADA SKANSENADA

KONTAKT:

Adres: al. Warszawska 96, 20-824 Lublin

Telefon: 81 533-85-13

Biuro Obsługi Zwiedzającego: wew. 20

Wynajem obiektów i terenu **wew. 66**
lub tel. kom. 533 110 920

Kasa biletowa: **wew. 40**

E-mail: skansen@skansen.lublin.pl

Tekst: Bogna Głuchowska

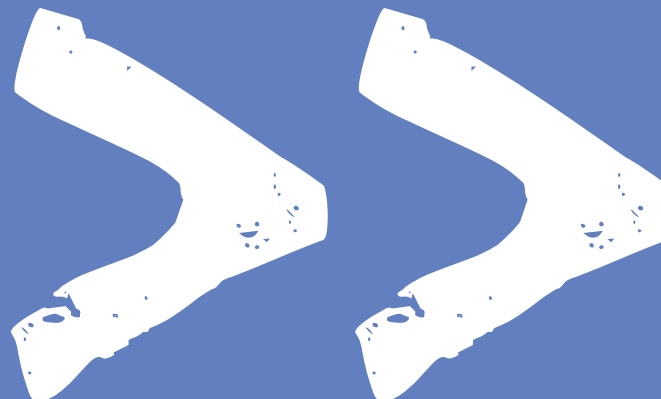
Korekta: Iwona Olech

Opracowanie graficzne: Łukasz Tarkowski

Zdjęcia: Krzysztof Wasilczyk

Instytucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

**okólnik? strzecha,
zolnik, zapiecek,
kociuba? pomiotło, piesek,
kijanka, żarna, wanna?>
koza,}? chałupa,
wozownia>>?
wartości/><?
perebory, dziecko...
obrzadek...
jednym słowem
>edukacja**